C/2025/211

8.1.2025

KONSORTSIUMI „TŠERENKOVI KIIRGUSE TELESKOOBIVÕRGUSTIKUPÕHISE OBSERVATOORIUMI ERIC“ (CTAO ERIC) PÕHIKIRI

(C/2025/211)

SISUKORD

Lehekülg

PREAMBUL 3

1. PEATÜKK „OLULISED OSAD“ 4

Artikkel 1 „Nimi ja asukoht“ 4

Artikkel 2 „Ülesanded ja tegevus“ 4

Artikkel 3 „Tšerenkovi kiirguse teleskoobivõrgustikupõhise observatooriumi kasutajate juurdepääsu põhimõtted“ 5

Artikkel 4 „Teaduslik hindamine“ 5

Artikkel 5 „Teadusuuringute tulemuste levitamine“ 5

Artikkel 6 „Intellektuaalomandiõigused“ 6

Artikkel 7 „Töötajate töölevõtmine“ 6

Artikkel 8 „Hanked“ 6

Artikkel 9 „Kestus“ 7

Artikkel 10 „Tegevuse lõpetamine“ 7

Artikkel 11 „Konsortsiumi CTAO ERIC laialisaatmine ja maksusoodustuste kohaldamise lõpetamine“ 7

Artikkel 12 „Vastutus ja kindlustus“ 7

2. PEATÜKK „LIIKMESUS, VAATLEJA STAATUS JA STRATEEGILINE PARTNERLUS“ 7

Artikkel 13 „Liikmesus, vaatleja staatus ja esindav üksus“ 7

Artikkel 14 „Liikmete ja vaatlejate vastuvõtmine“ 8

Artikkel 15 „Strateegiline partnerlus“ 9

Artikkel 16 „Liikme väljaastumine, vaatleja tagasiastumine ja liikme- või vaatlejastaatuse lõpetamine“ 9

3. PEATÜKK „LIIKMETE JA VAATLEJATE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED“ 10

Artikkel 17 „Liikmete õigused ja kohustused“ 10

Artikkel 18 „Vaatlejate õigused ja kohustused“ 11

4. PEATÜKK „EHITAMINE, KÄITAMINE JA RAHASTAMISPÕHIMÕTTED“ 11
Artikkel 19 „Ehitamine“ 11
Artikkel 20 „Observatooriumi täiustamine“ 12
Artikkel 21 „Ehituskulud“ 12
Artikkel 22 „Käitamine ja tegevuskulud“ 12
Artikkel 23 „Kasutuselt kõrvaldamine ja selle kulud“ 13
5. PEATÜKK „JUHTIMINE“ 13
Artikkel 24 „Konsortsiumi CTAO ERIC organid“ 13
Artikkel 25 „Nõukogu“ 13
Artikkel 26 „Peadirektor“ 15
Artikkel 27 „Haldus- ja finantskomitee“ 15
Artikkel 28 „Teaduse ja tehnika nõuandekomitee“ 16
6. PEATÜKK „FINANTSKÜSIMUSED“ 16
Artikkel 29 „Vahendid“ 16
Artikkel 30 „Majandusaasta“ 16
Artikkel 31 „Auditeerimine ja finantsreeglid“ 16
Artikkel 32 „Maksu- ja aktsiisivabastused“ 17
7. PEATÜKK „MUUD PÕHIMÕTTED“ 17
Artikkel 33 „Andmeid käsitlevad põhimõtted“ 17
Artikkel 34 „Kolmandate isikutega lepingute sõlmimise põhimõtted“ 18
8. PEATÜKK „KOMISJONILE ARU ANDMINE“ 18
Artikkel 35 „Komisjonile aru andmine“ 18
9. PEATÜKK „KOHALDATAV ÕIGUS, PRIVILEEGID JA IMMUNITEEDID, VAIDLUSED JA ASUTAMISSÄTTED“ 18
Artikkel 36 „Kohaldatav õigus, privileegid ja immuniteedid“ 18
Artikkel 37 „Vaidlused“ 18
Artikkel 38 „Põhikirja kättesaadavus“ 19
Artikkel 39 „Asutamissätted“ 19
10. PEATÜKK „TEGEVUSKOHAD JA TÖÖKEEL“ 19
Artikkel 40 „Tegevuskohad ja töökeel“ 19
11. PEATÜKK „LISAD“ 19
Artikkel 41 „Lisad“ 19

PREAMBUL

Austria Vabariik,

Hispaania Kuningriik,

Itaalia Vabariik,

Poola Vabariik,

Prantsuse Vabariik,

Saksamaa Liitvabariik,

Sloveenia Vabariik,

Tšehhi Vabariik ja

Lõunapoolkera Astronoomiliste Teadusuuringute Euroopa Organisatsioon (ESO),

edaspidi „asutajaliikmed“,

ning

Šveitsi Konföderatsioon,

edaspidi „asutav vaatleja“,

TUNNISTADES, et tänu Tšerenkovi kiirguse teleskoobivõrgustikupõhisele observatooriumile (edaspidi „CTAO“) võimalikuks saavad teadusuuringud on astronoomia, astrofüüsika ja alusteaduste paljudes eri valdkondades väga olulised ning toovad ühiskonnale kasu, hõlbustades kosmose tundmaõppimist,

SOOVIDES veelgi tugevdada Euroopa ja asutajaliikmete positsiooni maailma teadusuuringute valdkonnas ning tõhustada teadusalast koostööd nii eri teadusharude kui ka riikide vahel,

ARVESTADES, et Tšerenkovi kiirguse teleskoopide võrgustik lisati 2008. aastal Euroopa teadustaristu strateegiafoorumi (ESFRI) tegevuskavasse ja sellest sai 2018. aastal ESFRI teetähis,

TUGINEDES olemasolevale mittetulundusühingule Cherenkov Telescope Array Observatory gGmbH, selle liikmete eraldatud vahenditele ja vastastikuse mõistmise memorandumile kavatsuse kohta osaleda Tšerenkovi kiirguse teleskoopide võrgustiku ehitamises ja käitamises,

VÕTTES ARVESSE, et CTAOs osalemine ja sellesse panustamine on võimalik konsortsiumi CTAO ERIC liikme või vaatlejana (artikkel 13), strateegilise partnerina strateegilise partnerluse lepingu alusel (artikkel 15) või kolmanda isikuna erilepingu alusel (artikkel 34),

TUGINEDES võõrustamislepingutele, mille on olemasoleva mittetulundusühinguga Cherenkov Telescope Array Observatory gGmbH sõlminud

— Istituto Nazionale di Astrofisica (INAF) Itaalias Bolognas asuva peakorteri jaoks,

— Deutsches Elektronen-Synchrotron (DESY) Saksamaal Zeuthenis asuva teadusandmete haldamise keskuse (SDMC) jaoks,

— Instituto de Astrofísica de Canarias (IAC) põhjapoolkera teleskoobivõrgustiku jaoks, mis paikneb Hispaanias La Palmal asuvas observatooriumis Observatorio del Roque de Los Muchachos, ning

— Lõunapoolkera Astronoomiliste Teadusuuringute Euroopa Organisatsioon (ESO) lõunapoolkera teleskoobivõrgustiku jaoks, mis paikneb Tšiilis La Silla Paranali observatooriumis,

VIIDATES ESO nõukogu otsusele, mis on dokumenteeritud 18. juuni 2024. aasta dokumendis ESO/Cou-2114 conf. rev. 2 ja milles on käsitletud konkreetseid põhjusi Euroopa Liidu Kohtu pädevuse tunnustamiseks, nagu on osutatud määruse (EÜ) nr 723/2009 (Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumi (ERIC) käsitleva ühenduse õigusliku raamistiku kohta) artikli 15 lõikes 2,

MÕISTES, et CTAO ehitamine on oluline samm Euroopa jõupingutustes töötada välja järgmise põlvkonna maapealsed observatooriumid väga suure energiaga gammakiirgusel põhineva astronoomia jaoks ning et CTAO saab ainulaadsete astronoomiliste väga suure energiaga gammakiirguse vaatlusandmete allikana olema ligipääsetav kogu maailma astronoomiaringkondadele ja elementaarosakestepõhise astrofüüsika ringkondadele,

RÕHUTADES, et CTAO ERIC on üks esimesi valitsustevahelisi ettevõtmisi, mille puhul keskendutakse konkreetselt elementaarosakeste astrofüüsika valdkonnale,

ARVESTADES, et CTAO võimaldab tänu oma valdkondadeülesele olemusele tugevdada sidemeid elementaarosakeste füüsika ringkondade ja astrofüüsikaringkondade vahel, luues võimalused pöördeliste teaduslike läbimurrete jaoks, ning et CTAO-l saab koos teiste uute rajatistega olema juhtiv roll väljakujunevas mitmel signaalil põhinevas astronoomias, millest kujuneb 21. sajandi teaduse oluline osa, ning

EELDADES, et allpool esitatud põhikirja kohastes ühistegevustes osalevad ka teised riigid,

ON KÄESOLEVAGA KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

1. PEATÜKK

OLULISED OSAD

Artikkel 1

Nimi ja asukoht

1. Luuakse Euroopa teadusuuringute taristu nimega „Tšerenkovi kiirguse teleskoobivõrgustikupõhine observatoorium“ (CTAO).

2. CTAO õiguslik vorm on Euroopa teadusuuringute taristu konsortsium (ERIC), mis asutatakse määruse (EÜ) nr 723/2009 alusel, ning sellele pannakse nimeks „Tšerenkovi kiirguse teleskoobivõrgustikupõhise observatooriumi ERIC“ (CTAO ERIC).

3. Konsortsiumi CTAO ERIC põhikirjajärgne asukoht ja peakorter on Itaalias Bolognas.

Artikkel 2

Ülesanded ja tegevus

1. Konsortsiumi CTAO ERIC ülesanne on rajada observatoorium maapealse gammakiirgusepõhise astronoomia jaoks, nagu on kirjeldatud dokumendis „Scientific and Technical Description of the CTA Observatory“ („Tšerenkovi kiirguse teleskoobivõrgustikupõhise observatooriumi teaduslik ja tehniline kirjeldus“) (alfakonfiguratsioon), ning seda rajatist edaspidi käitada ja ajakohastada ning see kasutuselt kõrvaldada. Ehituskulud on esitatud CTAO kuluraamatus.

2. CTAO ERIC teeb muu hulgas järgmist:

a) annab oma panuse tipptasemel teadusuuringutesse, innovatsiooni, tehnoloogilisse arengusse ja ühiskondlike probleemide lahendamisse, luues seeläbi lisaväärtust Euroopa teadusruumi arendamisel ja ka laiemalt;

b) tagab CTAO ja selle seadmepargi täieulatusliku teadusalase kasutamise;

c) pakub kasutajatele tõhusat juurdepääsu kooskõlas artiklis 3 sätestatud juurdepääsupõhimõtetega;

d) aitab kaasa teadusuuringute tulemuste levitamisele;

e) kindlustab ressursside ja oskusteabe optimaalse kasutuse ning

f) viib läbi mis tahes muid punktidega a–e seotud vajalikke tegevusi.

3. CTAO ERIC täidab oma põhiülesannet mittetulunduslikel alustel. Konsortsium võib siiski piiratud ulatuses tegeleda majandustegevusega, tingimusel, et see on tihedalt seotud tema põhiülesandega ega ohusta selle täitmist. CTAO ERIC peab oma majandustegevuse kulude ja tulude üle eraldi arvestust ning küsib majandustegevuse eest turuhinda või kui seda ei ole võimalik kindlaks määrata, siis hinda, mis katab kõik kulud ja sisaldab lisaks mõistlikku marginaali.

Artikkel 3

Tšerenkovi kiirguse teleskoobivõrgustikupõhise observatooriumi kasutajate juurdepääsu põhimõtted

1. CTAO ERIC tagab Euroopa ja muude riikide teadlastele (kasutajatele) tõhusa juurdepääsu lähtuvalt teaduslikust väärtusest, tehnilisest teostatavusest ja/või muudest konsortsiumi CTAO ERIC eesmärkidega seotud asjakohastest kriteeriumidest. Nõukogu määratletud konkreetsetest juurdepääsutingimustest lähtuvalt eraldatakse piiratud hulk vaatlusaega teaduslikult põhjendatud ettepanekute alusel teadlastele, kes ei ole liikme, strateegilise partneri, kolmanda isiku ega vaatleja esindajad (edaspidi „muud kasutajad“).

2. Juurdepääs CTAO-le võib kujutada endast CTAO vaatlusaja kasutamise võimalust või CTAO arhiveeritud andmetoodetele juurdepääsu (artikkel 33). Juurdepääsu üksikasjad määratakse kindlaks nõukogu vastu võetavate juurdepääsupõhimõtetega (artikli 25 lõike 13 punkt j), milles määratletakse ettepanekute eri liigid ja millega nähakse ette asjakohased võimalused suurte käimasolevate programmide (oluliste teadusprojektide) jaoks.

3. Aja eraldamise eest vastutab peadirektor, kes korraldab ja haldab vastastikuse hindamise protsessi, mille käigus hinnatakse ettepanekute teaduslikku taset ja teostatavust. Vastav menetluskord ja hindamiskriteeriumid tehakse konsortsiumi CTAO ERIC veebisaidil üldsusele kättesaadavaks. Peadirektor esitab nõukogule igal aastal aruande aja eraldamise kohta.

4. Kasutajaaja all mõistetakse vaatlusaega, mis jääb alles pärast konsortsiumi CTAO ERIC lepingulistest kohustustest tuleneva garanteeritud vaatlusaja arvessevõtmist. Kasutajaaeg jaguneb tavapäraste ettepanekute jaoks eraldatud ajaks ja suurte käimasolevate programmide raames läbi viidavatele olulistele teadusprojektidele määratud ajaks, muudele kasutajatele ette nähtud, rahvusvahelise kogukonna vaatlusajaks ning peadirektori otsusel eraldatavaks ajaks. Kõnealused mõisted on määratletud CTAO teaduslikus ja tehnilises kirjelduses.

5. Muud kasutajad osalevad nendepoolse CTAO kasutamisega seotud tegevuskulude katmises nii, nagu on kindlaks määratud juurdepääsupõhimõtetega ja vastavates partnerluslepingutes.

6. Artikli 3 lõike 5 sätet ei kohaldata aja suhtes, mille CTAO ERIC eraldab erilepingute (nt võõrustamislepingute) alusel.

Artikkel 4

Teaduslik hindamine

Konsortsiumi CTAO ERIC teadus- ja tehnikaalast tegevust hindab igal aastal teaduse ja tehnika nõuandekomitee (artikkel 28). Hindamise üksikasjad määratakse kindlaks nõukogu vastu võetavate teadusliku hindamise põhimõtetega (artikli 25 lõike 13 punkt k).

Artikkel 5

Teadusuuringute tulemuste levitamine

1. CTAO ERIC soodustab teadusuuringute tegemist ja toetab üldjuhul avatud juurdepääsu teadusandmetele. Sellest põhimõttest sõltumata propageerib CTAO ERIC kõrgetasemelist teadustegevust ning toetab koolituste kaudu parimal taval rajanevat teaduskultuuri.

2. CTAO ERIC palub kasutajatel teha oma teadusuuringute tulemused üldsusele kättesaadavaks ja teha need kättesaadavaks ka konsortsiumi CTAO ERIC kaudu.

3. CTAO ERIC võtab vastu oma levitamispõhimõtted (artikli 25 lõike 13 punkt l). Nendes levitamispõhimõtetes kirjeldatakse eri sihtrühmi ning CTAO ERIC kasutab nendeni jõudmiseks mitut kanalit, näiteks veebiportaale, uudiskirju, seminare, konverentsidel osalemist ning artikleid ajakirjades ja päevalehtedes.

Artikkel 6

Intellektuaalomandiõigused

1. Mõistet „intellektuaalomand“ käsitatakse 14. juulil 1967 allkirjastatud Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni asutamise konventsiooni artiklis 2 määratletud tähenduses.

2. CTAO ERIC võtab vastu oma intellektuaalomandiõiguste alased põhimõtted (artikli 25 lõike 13 punkt m).

3. Konsortsiumile CTAO ERIC kuulub kogu intellektuaalomand, mis tekib tulenevalt käesoleva põhikirja kohasest konsortsiumi tegevusest ning mis muu hulgas hõlmab konsortsiumi töötajate loodud intellektuaalomandit, välja arvatud juhul, kui see on reguleeritud eraldi lepingutega või kui kohustuslikes õigusaktides või käesolevas põhikirjas on sätestatud teisiti.

4. Liikmete või neid esindavate üksuste olemasolev intellektuaalomand jääb neile. Vajaduse korral litsentsitakse see erilepingute alusel konsortsiumile CTAO ERIC.

Artikkel 7

Töötajate töölevõtmine

1. CTAO ERIC tagab tööandjana kõigile võrdsed võimalused. Töölepingute suhtes kohaldatakse selle riigi või territooriumi õigusakte, kus töötajad tööle võetakse.

2. Iga liige püüab oma siseriiklike õigusaktide nõudeid silmas pidades hõlbustada tema jurisdiktsioonis konsortsiumi CTAO ERIC ülesandeid täitvate liikmete, vaatlejate ja strateegiliste partnerite kodanike ja nende pereliikmete liikumist ja elama asumist.

3. Konsortsiumi CTAO ERIC töötajate valimise kord on läbipaistev ja mittediskrimineeriv ning selle puhul austatakse võrdseid võimalusi. Töölevõtmine ja töösuhted ei tohi olla diskrimineerivad.

4. CTAO ERIC soodustab töötajate institutsionaliseeritud esindusorgani loomist.

Artikkel 8

Hanked

1. CTAO ERIC kohtleb hankes osalevaid kandidaate ja pakkujaid võrdsetel ja mittediskrimineerivatel alustel, sõltumata sellest, kas nad asuvad Euroopa Liidus või mitte. Hankemenetlusi ja -kriteeriume käsitlevad üksikasjalikud eeskirjad sätestatakse nõukogu vastu võetud hankepõhimõtetes (artikli 25 lõike 12 punkt i). Hankepõhimõtted peavad olema kooskõlas läbipaistvuse, konkurentsi, proportsionaalsuse, vastastikuse tunnustamise, võrdse kohtlemise, mittediskrimineerimise ja kestlikkuse põhimõtetega.

2. Liikmete, vaatlejate, strateegiliste partnerite ja kolmandate isikute korraldatavate hangete puhul, mis on seotud konsortsiumi CTAO ERIC tegevusega, võetakse nõuetekohaselt arvesse konsortsiumi CTAO ERIC vajadusi, tehnilisi nõudeid ja asjaomaste asutuste kehtestatud spetsifikatsioone.

3. Hankepõhimõtetega nähakse ette, et nende sätteid ei kohaldata konsortsiumi CTAO ERIC läbi viidavate hangete suhtes, mille puhul kasutatakse käesoleva põhikirja artikli 21 lõike 4 kohaselt konsortsiumi kaudu edastatavaid rahalisi vahendeid. Sellistel juhtudel kohaldatakse hankepõhimõtete asemel konsortsiumisse CTAO ERIC mitterahaliste sissemaksete tegemise aluspõhimõtteid ja mitterahaliste sissemaksete raamistikku (B lisa).

Artikkel 9

Kestus

CTAO ERIC luuakse määramata ajaks.

Artikkel 10

Tegevuse lõpetamine

1. Konsortsiumi CTAO ERIC tegevuse lõpetamise otsuse teeb nõukogu vastavalt artikli 25 lõike 13 punktile h.

2. CTAO ERIC teavitab põhjendamatu viivituseta ja igal juhul kümne päeva jooksul pärast tegevuse lõpetamise otsuse vastuvõtmist komisjoni sellisest otsusest.

3. CTAO ERIC teavitab komisjoni ka tegevuse lõpetamise protsessi lõpuleviimisest, tehes seda põhjendamatu viivituseta ja igal juhul kümne päeva jooksul pärast protsessi lõpuleviimist.

4. CTAO ERIC lakkab eksisteerimast päeval, mil komisjon avaldab sellekohase teate *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 11

Konsortsiumi CTAO ERIC laialisaatmine ja maksusoodustuste kohaldamise lõpetamine

1. Konsortsiumi CTAO ERIC laialisaatmisel või maksueeliste ja maksusoodustuste kohaldamise lõpetamisel saavad liikmed tagasi üksnes nende tehtud rahalised sissemaksed ja mitterahaliste sissemaksete tegeliku väärtuse.

2. Konsortsiumi CTAO ERIC tegevuse lõpetamisel või maksueeliste ja maksusoodustuste kohaldamise lõpetamisel kantakse konsortsiumi CTAO ERIC varad, mille väärtus ületab tehtud rahaliste sissemaksete ja mitterahaliste sissemaksete tegeliku väärtuse summat, üle mõnele muule avalik-õiguslikule juriidilisele isikule, maksusoodustustega äriühingule või juriidilisele isikule, kelle eesmärgid teadus- ja uurimistegevuse edendamisel on sarnased konsortsiumi CTAO ERIC eesmärkidega.

Artikkel 12

Vastutus ja kindlustus

1. CTAO ERIC vastutab oma võlgade eest.

2. Liikmed ei vastuta ühiselt konsortsiumi CTAO ERIC võlgade eest. Iga liige vastutab konsortsiumi CTAO ERIC võlgade eest üksnes oma iga-aastaste sissemaksete ulatuses.

3. CTAO ERIC kindlustab ennast nõuetekohaselt konsortsiumi CTAO ERIC loomise ja tegevusega seotud riskide vastu.

2. PEATÜKK

LIIKMESUS, VAATLEJA STAATUS JA STRATEEGILINE PARTNERLUS

Artikkel 13

Liikmesus, vaatleja staatus ja esindav üksus

1. Konsortsiumi CTAO ERIC liikmeks või hääleõiguseta vaatlejaks võivad saada järgmised üksused:

a) Euroopa Liidu liikmesriigid;

b) määruses (EÜ) nr 723/2009 osutatud ühinenud riigid;

c) kolmandad riigid, kes ei ole ühinenud riigid;

d) valitsustevahelised organisatsioonid.

Liikmete ja vaatlejate vastuvõtmise tingimused on sätestatud artiklis 14.

2. Konsortsiumi CTAO ERIC liikmete hulka peavad kuuluma vähemalt üks ELi liikmesriik ja kaks muud riiki, kes on kas ELi liikmesriigid või ühinenud riigid.

3. ELi liikmesriikidel ja ühinenud riikidel on nõukogus ühine häälteenamus.

4. Iga liiget ja vaatlejat võib esindada üks või mitu tema enda valitud ning tema eeskirjade ja korra kohaselt määratud avalik-õiguslikku isikut, sealhulgas avalikku teenust osutavad piirkondlikud ja eraõiguslikud üksused.

5. Konsortsiumi CTAO ERIC liikmed ja vaatlejad ning neid esindavad üksused on loetletud D lisas, mida ajakohastab nõukogu esimees.

Artikkel 14

Liikmete ja vaatlejate vastuvõtmine

1. Uute liikmete vastuvõtmise tingimused on järgmised:

a) uute liikmete vastuvõtmiseks on vaja nõukogu heakskiitu (artikli 25 lõike 12 punkt d);

b) taotlejad esitavad kirjaliku taotluse nõukogu esimehele;

c) taotluses kirjeldatakse, mil viisil taotleja osaleb konsortsiumi CTAO ERIC ülesannete täitmises ja tegevuses ning kuidas taotleja täidab oma kohustusi;

d) uued liikmed, kes võetakse konsortsiumi CTAO ERIC liikmeks 18 kuu jooksul pärast konsortsiumi CTAO ERIC asutamist käsitleva komisjoni rakendusotsuse jõustumist, võivad liikmeks saada samadel tingimustel kui asutajaliikmed;

e) uued liikmed, kes saavad liikmeks pärast punktis d kirjeldatud ajavahemikku, võivad ühineda konsortsiumiga CTAO ERIC, osaledes ehituskulude katmises nõukogu kindlaks määratud ulatuses;

f) uutele liikmetele, kes saavad liikmeks pärast ehitusetapi lõppu (artikkel 19), näeb nõukogu peale tegevuskulude katmises osalemise ette spetsiaalse sissemakse kapitaliinvesteeringutesse.

2. Artikli 13 lõikes 1 loetletud üksused, kes soovivad konsortsiumi CTAO ERIC tegevuses osaleda, kuid ei saa veel liikmeks astuda, võivad nõukogult taotleda vaatlejastaatust. Vaatlejate vastuvõtmise tingimused on järgmised:

a) vaatlejate vastuvõtmiseks on vaja nõukogu heakskiitu;

b) vaatlejad võetakse vastu kolmeks aastaks; erandjuhul võib nõukogu vaatlejastaatuse kehtivusaega pikendada;

c) taotlejad esitavad kirjaliku taotluse nõukogu esimehele.

3. Artikli 13 lõikes 1 osutatud üksused, kes ühinevad konsortsiumiga CTAO ERIC vaatlejana kohe selle asutamisel ja võtavad kohustuse panustada CTAO ehitamisse, on määratletud asutava vaatlejana ja loetletud käesoleva põhikirja preambulis.

4. Asutava vaatleja vaatlejastaatus kehtib kolm aastat alates konsortsiumi CTAO ERIC asutamisest; erandjuhul võib nõukogu vaatlejastaatuse kehtivusaega pikendada.

Artikkel 15

Strateegiline partnerlus

1. Nõukogu heakskiidul võib CTAO ERIC sõlmida strateegilise partnerluse lepinguid ELi mittekuuluvate riikide või valitsustevaheliste organisatsioonidega.

2. Strateegilise partnerluse lepingute kohased strateegiliste partnerite panused kirjendatakse konsortsiumi CTAO ERIC aastaeelarves eraldi.

3. Nende partnerite panused, kes kirjutavad alla kinnituskirjale strateegiliseks partneriks saamise ja konsortsiumi CTAO ERIC rajamises osalemise kohta konsortsiumi asutamise hetkest alates, on loetletud A lisas.

4. Strateegilistel partneritel on liikmetega samad õigused ja kohustused, mis on sätestatud artiklites 16 ja 17, välja arvatud õigus hääletada nõukogus.

5. CTAO ERIC kutsub strateegiliste partnerite esindajaid osalema nõukogu koosolekutel ja esitama nõukogus enne hääletamist mis tahes hääletusküsimuses oma seisukoha. Strateegiliste partneritega konsulteeritakse enne iga nõukogus toimuvat hääletust, mis on seotud nende panust mõjutava otsusega.

6. Strateegilist partnerit võib esindada üks või mitu tema enda valitud ning tema eeskirjade ja korra kohaselt määratud avalik-õiguslikku isikut, sealhulgas avalikku teenust osutavad piirkondlikud ja eraõiguslikud üksused.

7. Strateegiliste partnerite esindajaid võib kutsuda osalema konsortsiumi CTAO ERIC muudes komiteedes vastavalt iga komitee kodukorrale.

8. Nõukogu võtab vastu põhimõtted, milles täpsustatakse strateegilise partnerluse lepingute tingimusi (artikli 25 lõike 13 punkt n).

Artikkel 16

Liikme väljaastumine, vaatleja tagasiastumine ja liikme- või vaatlejastaatuse lõpetamine

1. Liikme väljaastumine saab jõustuda kõige varem ehitusetapi lõppedes või kümme aastat pärast käesoleva põhikirja jõustumist. Liige võib konsortsiumist CTAO ERIC välja astuda majandusaasta lõpus pärast seda, kui ta on esitanud nõukogule kolm aastat enne väljaastumist sellekohase kirjaliku teate.

2. Vaatleja võib tagasi astuda majandusaasta lõpus pärast seda, kui ta on esitanud nõukogule kuus kuud enne tagasiastumist sellekohase kirjaliku teate.

3. Liikme konsortsiumist CTAO ERIC väljaastumise tingimused ja mõju, eelkõige tema osa CTAO kasutuselt kõrvaldamise kuludest, otsustab nõukogu (artikli 23 lõige 4).

4. Nõukogul on õigus lõpetada liikme- või vaatlejastaatus järgmistel tingimustel:

a) liige või vaatleja on tõsiselt rikkunud üht või mitut käesolevast põhikirjast tulenevat kohustust;

b) liige või vaatleja ei ole sellist rikkumist heastanud kuue kuu jooksul pärast seda, kui on saanud rikkumise kohta kirjaliku teate.

c) Enne kui nõukogu otsustab liikme- või vaatlejastaatuse lõpetada, antakse liikmele või vaatlejale võimalus esitada nõukogule oma seisukoht.

5. Ilma et see piiraks artikli 16 lõigete 1 ja 3 kohaldamist, võivad liikme- või vaatlejastaatust omavad ühinenud riigid, kolmandad riigid, kes ei ole ühinenud riigid, ning valitsustevahelised organisatsioonid konsortsiumist CTAO ERIC välja või tagasi astuda pärast nõukogu määruses (EÜ) nr 723/2009 tehtud selliseid muudatusi, mis mõjutavad oluliselt nende õigusi ja kohustusi seoses konsortsiumiga CTAO ERIC. Selliseid muudatusi loetakse oluliseks, kui nendega kaasnevad suuremad tasud (sealhulgas iga-aastased sissemaksed ja kasutuselt kõrvaldamise kulud), hääleõigusega aktsiate muutmine, põhikirja artikli 36 kohaste kohaldatavate õigusaktidega vastuolus olevate nõuete kehtestamine, nõukogus või muudes komiteedes esindatuse õiguse äravõtmine või rajatise esindamise või kasutamisega seotud õiguste muutmine. Konsortsiumist CTAO ERIC välja- või tagasiastumisega kaasnevad kohustused ja tagajärjed, sealhulgas lahkuva liikme või vaatleja osa CTAO kasutuselt kõrvaldamise kuludest, otsustatakse esialgu kooskõlas artikli 16 lõikega 3 CTAO nõukogu ühehäälse otsuse alusel. Artikli 16 lõikest 1 olenemata teavitab asjaomane liige või vaatleja kuue kuu jooksul pärast määruse (EÜ) nr 723/2009 asjakohast muutmist nõukogu vähemalt kolm kuud ette oma välja- või tagasiastumisest, mis jõustub mis tahes ajal pärast ehitusetapi lõppu või pärast kümne aasta möödumist käesoleva põhikirja jõustumisest.

3. PEATÜKK

LIIKMETE JA VAATLEJATE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

Artikkel 17

Liikmete õigused ja kohustused

1. Liikme õigused on muu hulgas järgmised:

a) liikme teadusringkondade juurdepääs CTAO-le artiklis 3 osutatud tingimustel;

b) õigus võtta osa nõukogu koosolekutest ja seal hääletada. Liikmel ei ole siiski hääleõigust tema liikmestaatuse lõpetamist käsitleval hääletusel.

2. Iga liige kohustub:

a) tasuma iga-aastaseid sissemakseid vastavalt artiklile 21 ja artikli 22 lõikele 3;

b) toetama asjakohaste standardite vastuvõtmist;

c) kindlustama juurdepääsu võimaldamiseks vajaliku tehnilise taristu olemasolu;

d) propageerima teenuste kasutamist riigi teadlaste seas ning koguma kasutajate tagasisidet ja teavet nende vajaduste kohta;

e) hõlbustama lõimimist riiklike ja muude asjakohaste taristutega.

3. Asutajaliikmed teevad ehituskulude katteks 2021. aasta hindades järgmised rahalised või mitterahalised sissemaksed (artikli 2 lõige 1 ja artikli 21 lõige 1):

Austria Vabariik:	2,375 + 0,625 ([1]) miljonit eurot;
Hispaania Kuningriik:	47,143 + 1,350 miljonit eurot;
Itaalia Vabariik:	64,750 + 4,681 miljonit eurot;
Poola Vabariik:	16,578 + 0 miljonit eurot;
Prantsuse Vabariik:	58,476 + 1,609 miljonit eurot;
Saksamaa Liitvabariik:	88,324 + 8,440 miljonit eurot;
Sloveenia Vabariik:	0,507 + 0,209 miljonit eurot;
Tšehhi Vabariik:	5,009 + 1,696 miljonit eurot.

([1]) *„+XX“ on arvestuslikud sissemaksed CTAO gGmbH-sse ehituseelsete kuludena (artikli 21 lõike 2 punkt a).*

ESO panus seisneb CTAO jaoks maa-ala kättesaadavaks tegemises ning kasutusvõimaluste, õiguste ja teenuste tagamises, nagu on määratletud 19. detsembril 2018 allkirjastatud lepingus CTAO ehitamise, kasutuselevõtu ja käitamise kohta Tšiilis ESO Paranali alal asuvas La Silla Paranali observatooriumis.

4. Kõik muud panused CTAO ehitusse, mille annavad asutavad vaatlejad, strateegilised partnerid ja kolmandad isikud, kes on määratud võõrustajariigile teatanud enne konsortsiumi asutamist oma kindlast kavatsusest panustada CTAO ehitusse, on loetletud A lisas ning antakse konsortsiumi CTAO ERIC asutamise järel sellega sõlmitud otselepingute alusel.

5. Peale artikli 17 lõikes 3 osutatud sissemaksete tegemise võimaldavad järgmised liikmed võõrustajariigi kuluraamatuvälise lisasissemaksena tasuta järgmist:

a) Saksamaa Liitvabariik: SDMC võõrustamine;

b) Itaalia Vabariik: CTAO peakorteri võõrustamine;

c) Hispaania Kuningriik: põhjapoolkera teleskoobivõrgustiku võõrustamine.

Võõrustajariikide lisasissemaksete olulisi üksikasju ja tingimusi on kirjeldatud A lisas.

Artikkel 18

Vaatlejate õigused ja kohustused

1. Vaatleja õigused on muu hulgas järgmised:

a) õigus osaleda nõukogu ning haldus- ja finantskomitee töös ilma hääleõiguseta;

b) osalemine konsortsiumi CTAO ERIC teatavates nõukogu kindlaks määratud tegevustes.

2. Artikli 14 lõikes 3 määratletud asutavatel vaatlejatel on samad artikli 18 lõike 1 kohased õigused ja kohustused kui vaatlejatel.

3. Asutavate vaatlejate eeldatavad panused CTAO ehitamisse on loetletud A lisas.

4. Pärast ehitusetapi lõppu (käitamisetapis) tasub iga asutav vaatleja ja iga vaatleja konsortsiumi CTAO ERIC aastaeelarvesse iga-aastase sissemakse, nagu on kindlaks määratud C lisas.

4. PEATÜKK

EHITAMINE, KÄITAMINE JA RAHASTAMISPÕHIMÕTTED

Artikkel 19

Ehitamine

1. Ehitusetapis viib CTAO ERIC läbi CTAO ehitamise ja võtab selle kasutusele, nagu on kirjeldatud teadusliku ja tehnilise kirjelduse dokumendis (A lisa). Samuti võib ta läbi viia varajast teadustegevust, kasutades CTAO olemasolevaid seadmeid. Ehitusetapp lõpeb kuupäeval, mille otsustab nõukogu vastavalt artikli 25 lõike 12 punktile f.

2. Nõukogu vaatab tegelikud ja prognoositud ehituskulud läbi vähemalt kord aastas. Kui nõukogu leiab mis tahes ajal ja mis tahes põhjusel, et CTAO valmimine on ohus, teeb nõukogu peadirektori ettepanekul otsuse leevendusmeetmete kohta.

Artikkel 20

Observatooriumi täiustamine

1. Liikmete, vaatlejate, strateegiliste partnerite ja kolmandate isikute sissemaksed, mis ületavad artiklis 17 sätestatud makseid, nähakse eeldatavalt ette konsortsiumi CTAO ERIC jaoks selleks, et täiustada CTAO-d kooskõlas teadusliku ja tehnilise kirjelduse dokumendiga.

Artikkel 21

Ehituskulud

1. Ehitamise prognooskulud on esitatud CTAO 22. juuni 2021. aasta kuluraamatus 2021. aasta hindades ja hõlmavad kõiki kulusid. Nimetatud kuluraamat on viitedokument osalistelt saadavate rahaliste ja mitterahaliste sissemaksete kohta.

Ehituskulud kuni CTAO valmimiseni ei tohi ületada

351 319 000 eurot 2021. aasta hindades.

Nõukogu võib ühehäälselt kiita heaks nende kulude muutmise (artikli 25 lõike 12 punkt a).

2. Ehituskulud on järgmiste elementide summa:

a) CTAO gGmbH aktsionäride arvestuslikud sissemaksed CTAO gGmbH-sse (edaspidi „ehituseelsed kulud“);

b) konsortsiumi CTAO ERIC kogukulud ehitusetapis;

c) kõikide mitterahalise sissemaksena kasutatavate seadmete kuluraamatukohane väärtus.

3. Liikmed, strateegilised partnerid ja vaatlejad võivad ehituskulude katteks teha rahalisi sissemakseid või mitterahalisi sissemakseid, mida on kirjeldatud konsortsiumisse CTAO ERIC mitterahaliste sissemaksete tegemise aluspõhimõtetes (B lisa). Nõukogu teeb otsuse mitterahaliste sissemaksete jaotamise kohta (artikli 25 lõike 13 punkt e).

4. Üldjuhul teeb konsortsiumisse CTAO ERIC mitterahalise sissemakse liige. Liige võib taotleda, et CTAO ERIC edastaks selleks vajalikud rahalised vahendid (sihtotstarbelised rahalised vahendid) tema nimel. Sellisel juhul teeb liige vajalikud rahalised vahendid konsortsiumile CTAO ERIC õigeaegselt kättesaadavaks.

5. Liikmed teevad konsortsiumisse CTAO ERIC rahalisi sissemakseid vastavalt konkreetselt kokku lepitud makseprofiilidele. Need makseprofiilid peaksid võimalikult suures ulatuses vastama konsortsiumi CTAO ERIC kulude profiilile. Tabel, milles on kajastatud hinnangulised kulud ehitusetapis aastate lõikes, on esitatud kuluraamatus.

Artikkel 22

Käitamine ja tegevuskulud

1. Pärast CTAO ehitamise lõpuleviimist hakkab CTAO ERIC seda observatooriumi käitama ning viib ellu teadus- ja arendusprogrammi selle edasise kestliku arengu tagamiseks.

2. CTAO tegevust rahastatakse konsortsiumi CTAO ERIC aastaeelarvest.

3. Liikmete sissemaksed konsortsiumi CTAO ERIC aastaeelarvesse jagunevad vastavalt C lisas esitatud kavale.

Artikkel 23

Kasutuselt kõrvaldamine ja selle kulud

1. Nõukogu teeb kooskõlas artikli 25 lõike 12 punktiga g õigeaegselt otsuse CTAO kasutuselt kõrvaldamise kohta.

2. Nõukogul peab olema enne ehitusetapi lõppu ja käitamisetapis olemas ajakohastatud prognoos CTAO kasutuselt kõrvaldamise kulude ja ajakulu kohta.

3. Kasutuselt kõrvaldamise kulud jagatakse liikmete vahel vastavalt nõukogu vastu võetud põhimõtetele.

4. Kui liige lahkub konsortsiumist CTAO ERIC enne nõukogu otsust CTAO kasutuselt kõrvaldamise kohta, kannab ta lahkumise päeval konsortsiumile CTAO ERIC üle mõistliku summa, mis vastab tema teoreetilisele osale kasutuselt kõrvaldamise kuludest.

5. PEATÜKK

JUHTIMINE

Artikkel 24

Konsortsiumi CTAO ERIC organid

Konsortsiumi CTAO ERIC organid on nõukogu, peadirektor, haldus- ja finantskomitee ning teaduse ja tehnika nõuandekomitee.

Artikkel 25

Nõukogu

1. Nõukogu on konsortsiumi CTAO ERIC juhtorgan ning sellesse kuulub kuni kaks konsortsiumi iga liikme ja vaatleja ametlikku esindajat (saadikut). Saadikuid võib abistada kuni kaks eksperti.

2. Nõukogusse saadikute määramise ja nende volituste lõpetamise põhimõtted kehtestab iga liige ise. Iga liige teavitab nõukogu esimeest põhjendamatu viivituseta kirjalikult igast oma saadikute määramisest nõukogusse või nende volituste lõpetamisest.

3. Ehitusetapis jagatakse liikmetele mitu jagamatut häält nõukogus proportsionaalselt iga liikme võetud kohustusega osaleda ehituskulude katmises, nagu on kirjeldatud A lisas.

4. Käitamisetapis vaatab nõukogu selle jagamatute häälte arvulise jaotuse uuesti läbi, nagu on kirjeldatud C lisas. Nõukogu teeb häälte jaotuse muutmise kohta otsuse kooskõlas artikli 25 lõike 12 punktiga h.

5. Nõukogu tuleb kokku vähemalt kaks korda aastas ja vastutab käesoleva põhikirja sätete kohaselt konsortsiumi CTAO ERIC üldise juhtimise ja järelevalve eest. Nõukogu võib anda peadirektorile juhiseid.

6. Nõukogu koosolekud kutsub kokku nõukogu esimees. Esimees kutsub nõukogu koosoleku kokku ka siis, kui selleks avaldab soovi vähemalt kaks liiget.

7. Nõukogu valib liikmete saadikute hulgast esimehe ja aseesimehe. Aseesimees asendab esimeest tema äraolekul ja huvide konflikti korral. Valitud esimees ja aseesimees on erapooletud ja sõltumatud (*super partes*) ning lahkuvad oma delegatsioonist. Esimees ja aseesimees valitakse ametisse kuni kaheks aastaks. Tagasivalimine on lubatud kaks korda.

8. Nõukogu võtab käesoleva põhikirja sätete alusel vastu oma kodukorra.

9. Nõukogu võib vastavalt vajadusele luua konsortsiumi CTAO ERIC ülesannete täitmiseks komiteesid. Nõukogu määrab kindlaks selliste komiteede volitused.

10. Nõukogu määrab peadirektoriga konsulteerides ametisse nõukogu määratletud konkreetsed kõrgemad ametnikud.

11. Nõukogus hääletamisel tuleks juhinduda järgmistest põhimõtetest:

a) lihthäälteenamus tähendab enamat kui 50 % koosolekul esindatud liikmete häältest, kusjuures vastu hääletavad kõige rohkem pooled liikmetest;

b) kvalifitseeritud häälteenamus tähendab vähemalt 67 % koosolekul esindatud liikmete häältest, kusjuures vastu hääletavad kõige rohkem pooled liikmetest;

c) ühehäälsus tähendab vähemalt 90 % koosolekul esindatud liikmete häältest, kusjuures vastu ei hääleta ükski liige.

d) Nõukogu on koosolekul otsustusvõimeline üksnes juhul, kui saadikutega on esindatud 67 % kõikidest liikmetest.

Hääletamisest hoidumist ei loeta hääletamiseks.

12. Nõukogu heakskiit peab olema ühehäälne järgmiste küsimuste puhul:

a) ehituskulude suurendamine enne ehitusetapi lõppu kooskõlas artikli 21 lõikes 1 sätestatuga;

b) muudatused ehituskulude katteks tehtavates sissemaksetes;

c) käesoleva põhikirja ja selle lisade või kuluraamatu muutmise ettepanek;

d) liikmeks või vaatlejaks vastuvõtmine, liikme- või vaatlejastaatuse lõpetamine ning vaatlejastaatuse kehtivusaja pikendamine;

e) strateegilise partnerluse lepingute heakskiitmine kooskõlas artikli 15 lõikega 1;

f) otsus ehitusetapi lõppemise ja käitamisetapi algamise kohta kooskõlas artikli 19 lõikega 1;

g) otsus CTAO kasutuselt kõrvaldamise kohta ja kasutuselt kõrvaldamise kulude jagamise põhimõtete vastuvõtmine kooskõlas artikli 23 lõigetega 1 ja 3;

h) häälte jaotuse läbivaatamine kooskõlas artikli 25 lõikega 4;

i) konsortsiumi CTAO ERIC hankepõhimõtete vastuvõtmine kooskõlas artikli 8 lõikega 1.

Käesolevas põhikirjas tehtavad muudatused peavad olema kooskõlas nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrusega (EL) nr 1261/2013 muudetud määruse (EÜ) nr 723/2009 artikli 9 lõike 3 ja artikli 11 sätetega.

13. Kvalifitseeritud häälteenamus on nõutav järgmisi küsimusi käsitlevate otsuste puhul:

a) esimehe ja aseesimehe valimine;

b) peadirektori ametisse nimetamine ning peadirektori ametisoleku peatamine ja ametist vabastamine kooskõlas artikliga 26;

c) keskpika (viieaastase) perioodi teadusprogramm;

d) aastaeelarve, viie aasta eelarvekava ja keskpika perioodi finantsprognoos;

e) mitterahaliste sissemaksete jaotamine;

f) raamatupidamise aastaaruande vastuvõtmine;

g) konsortsiumi CTAO ERIC finantsreeglid (sealhulgas haldus- ja finantskomitee volitused ja kodukord);

h) konsortsiumi CTAO ERIC tegevuse lõpetamine;

i) teaduse ja tehnika nõuandekomitee volitused ja kodukord;

j) juurdepääsupõhimõtted vastavalt artikli 3 lõikele 2;

k) teadusliku hindamise põhimõtted vastavalt artiklile 4;

l) levitamispõhimõtted vastavalt artikli 5 lõikele 3;

m) intellektuaalomandiõiguste alased põhimõtted vastavalt artikli 6 lõikele 2;

n) strateegilise partnerluse põhimõtted vastavalt artikli 15 lõikele 8;

o) andmeid käsitlevad põhimõtted vastavalt artikli 33 lõikele 2;

p) kolmandate isikutega lepingute sõlmimise põhimõtted vastavalt artiklile 34;

q) kõikide muude nõukogu loodud komiteede volitused ja kodukord vastavalt artikli 25 lõikele 9.

14. Kõik muud nõukogu otsused võetakse vastu lihthäälteenamusega.

Artikkel 26

Peadirektor

1. Nõukogu nimetab nõukogu vastu võetud korra kohaselt ametisse konsortsiumi CTAO ERIC peadirektori. Peadirektori ametiaeg ei ole pikem kui viis aastat; ametiaega võib pikendada. Peadirektori töölepingu olulised osad vajavad nõukogu heakskiitu.

2. Peadirektor annab aru nõukogule ja on konsortsiumi CTAO ERIC seaduslik esindaja. Peadirektor tegeleb konsortsiumi CTAO ERIC igapäevase juhtimisega, näidates üles nõuetekohast hoolsust ja järgides käesolevat põhikirja, nõukogu juhiseid ja resolutsioone ning kohaldatavaid õiguslikke nõudeid.

3. Peadirektoril on õigus kiita heaks tehinguid, mille väärtus ei ületa finantsreeglitega kindlaks määratud väärtust. Kehtestatud väärtust ületavate tehingute jaoks on vaja haldus- ja finantskomitee heakskiitu.

4. Peadirektor teavitab nõukogu korrapäraselt peadirektori otsustest strateegilistes, tehnilistes, teaduslikes, õigus-, eelarve- ja halduslikes küsimustes. Peadirektor esitab nõukogule igal aastal tegevusaruande.

5. Peadirektor valmistab ette nõukogu ja komiteede tehtavad otsused.

6. Kui peadirektori ametikoht jääb vabaks, võib nõukogu määrata peadirektori kohusetäitjaks isiku, kellel on nõukogu kindlaks määratud volitused ja ülesanded.

Artikkel 27

Haldus- ja finantskomitee

1. Luuakse haldus- ja finantskomitee, millesse iga liige nimetab kuni kaks saadikut. Haldus- ja finantskomitee esimehe nimetab ametisse nõukogu ning ta on erapooletu ja sõltumatu. Komitee nõustab nõukogu haldus-, õigus- ja finantsküsimustes.

2. Haldus- ja finantskomitee kiidab vastavalt finantsreeglitele heaks tehingud, mille väärtus ületab peadirektori volituste kohast kehtestatud väärtust (artikli 26 lõige 3).

3. Komitee volitused ja kodukorra võtab vastu nõukogu ning need lisatakse finantsreeglitesse (artikli 25 lõike 13 punkt g).

4. Peadirektor esitab haldus- ja finantskomiteele finantsreeglitega ette nähtud eelarvedokumendid, mis vaadatakse komitees läbi ja esitatakse seejärel koos komitee märkuste ja soovitustega nõukogule.

Artikkel 28

Teaduse ja tehnika nõuandekomitee

1. Luuakse teaduse ja tehnika nõuandekomitee. See komitee koosneb väljapaistvatest teadlastest, kes ei tööta konsortsiumis CTAO ERIC ega ole sellega muul viisil otseselt seotud, ning nõustab nõukogu teadusküsimustes ja tehnilistes küsimustes ning muudes konsortsiumi jaoks olulistes küsimustes.

2. Teaduse ja tehnika nõuandekomitee liikmed nimetab ametisse nõukogu vastavalt kodukorrale. Nõukogu püüab tagada teaduse ja tehnika nõuandekomitee mitmekesisuse, mis väljendub teadusliku ja tehnilise oskusteabe tasakaalus ning kajastab laialdast osalust CTAO projektis.

3. Teaduse ja tehnika nõuandekomitee esimehe nimetab ametisse nõukogu.

4. Komitee volitused ja kodukorra võtab vastu nõukogu kooskõlas artikli 25 lõike 13 punktiga i.

6. PEATÜKK

FINANTSKÜSIMUSED

Artikkel 29

Vahendid

1. Konsortsiumi CTAO ERIC vahendid on järgmised:

a) sissemaksed liikmetelt (artikkel 13), vaatlejatelt (artikkel 14), strateegilistelt partneritelt (artikkel 15), kolmandatelt isikutelt (artikkel 34) ja muudelt kasutajatelt (artikli 3 lõige 5);

b) võõrustajariikide lisasissemaksed;

c) muud vahendid nõukogu heaks kiidetud ulatuses ja tingimustel.

2. Konsortsiumi CTAO ERIC vahendeid kasutatakse üksnes põhikirjas kirjeldatud eesmärgil. Konsortsiumi CTAO ERIC liikmed ei saa konsortsiumi vahendite arvelt kasumiosi ega muud tulu.

Artikkel 30

Majandusaasta

1. Konsortsiumi CTAO ERIC majandusaasta algab igal aastal 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

2. Esimesel tegevusaastal on majandusaasta lühike, alates konsortsiumi CTAO ERIC asutamist käsitleva komisjoni rakendusotsuse jõustumise kuupäeval ja lõppedes sama aasta 31. detsembril.

Artikkel 31

Auditeerimine ja finantsreeglid

1. Nõukogu nimetab ametisse välisaudiitorid, kelle ametiaeg kestab neli aastat ja kelle võib uuesti ametisse nimetada. Audiitorid auditeerivad konsortsiumi CTAO ERIC raamatupidamise aastaaruandeid ja täidavad finantsreeglitega ette nähtud ülesandeid.

2. Peadirektor annab audiitoritele nende ülesannete täitmiseks vaja minna võivat teavet ja abi.

3. Konsortsiumi CTAO ERIC raamatupidamisdokumentidele lisatakse aruanne majandusaasta eelarve haldamise ja finantsjuhtimise kohta.

4. Finantsreeglitega nähakse ette kõik muud konsortsiumi CTAO ERIC eelarvega seotud aspektid, raamatupidamisstandardid ja rahalised vahendid, sealhulgas raamatupidamisaruannete koostamise, esitamise, auditeerimise ja avaldamise eeskirjad, ning peadirektori volituste kohast kehtestatud väärtust ületava väärtusega tehingute heakskiitmise kord (artikli 26 lõige 3 ja artikli 27 lõige 2).

Artikkel 32

Maksu- ja aktsiisivabastused

1. Käibemaksuvabastusi, mis põhinevad nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ artikli 143 lõike 1 punktil g ja artikli 151 lõike 1 punktil b ning on kooskõlas nõukogu rakendusmääruse (EL) nr 282/2011 artiklitega 50 ja 51, kohaldatakse üksnes selliste kaupade ja teenuste suhtes, mille on ostnud konsortsium CTAO ERIC või selle konsortsiumi liikmed, kes vastavad nõukogu 25. juuni 2009. aasta määruse (EÜ) nr 723/2009 (Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumi (ERIC) käsitleva ühenduse õigusliku raamistiku kohta) artikli 9 lõikes 1 esitatud määratlusele, ning mida on kavas kasutada ametlikult üksnes konsortsiumis CTAO ERIC, tingimusel, et sellised ostud on tehtud üksnes konsortsiumi CTAO ERIC mittemajandusliku tegevuse jaoks kooskõlas konsortsiumi tegevussuundadega.

2. Käibemaksuvabastust kohaldatakse üksnes selliste ostude suhtes, mille väärtus on üle 300 euro.

3. Aktsiisivabastusi, mis põhinevad nõukogu direktiivi (EL) 2020/262 artiklil 11 (nõukogu direktiivi 2008/118/EÜ artikkel 12), kohaldatakse üksnes selliste konsortsiumi CTAO ERIC ostetud kaupade suhtes, mida on kavas kasutada ametlikult üksnes konsortsiumis CTAO ERIC, tingimusel, et sellised ostud on tehtud üksnes konsortsiumi CTAO ERIC mittemajandusliku tegevuse jaoks kooskõlas konsortsiumi tegevussuundadega ja ostu väärtus on üle 300 euro.

4. Kõnealuseid vabastusi ei kohaldata konsortsiumi CTAO ERIC töötajate tehtud ostude suhtes.

7. PEATÜKK

MUUD PÕHIMÕTTED

Artikkel 33

Andmeid käsitlevad põhimõtted

1. Üldiselt soositakse allikate avalikkuse ja avatud juurdepääsu põhimõtteid.

2. CTAO ERIC võtab kooskõlas artikli 25 lõike 13 punktiga o vastu oma andmeid käsitlevad põhimõtted, mille puhul tunnustatakse FAIR-põhimõtteid (leitavus, ligipääsetavus, ristkasutatavus ja taaskasutatavus).

3. CTAO kasutamise tulemusena kogutud andmed kuuluvad konsortsiumile CTAO ERIC. CTAO ERIC töötleb toorandmeid ja teeb andmed kättesaadavaks sellisel kujul, et kasutaja saab neid analüüsida (edaspidi „CTAO andmetooted“).

4. Juurdepääs CTAO andmetoodetele on avatud, piiranguteta ja tasuta. Nõukogu võib määrata kindlaks piiratud ajavahemiku, mille jooksul võib konkreetsele kasutajale anda ainujuurdepääsu nendele CTAO andmetoodetele, mis on saadud sellele kasutajale eraldatud vaatlusaja kasutamise tulemusena (omandiõiguse periood).

5. CTAO ERIC jagab kasutajatele juhiseid selle tagamiseks, et teadusuuringud, milles kasutatakse konsortsiumi CTAO ERIC kaudu kättesaadavaks tehtud materjale, viiakse läbi andmete omanike õigusi ja isikute eraelu puutumatust tunnustaval viisil.

6. CTAO ERIC tagab, et kasutajad nõustuvad juurdepääsu reguleerivate tingimustega ning kaitstud teabe ja andmete konsortsiumisisesel säilitamisel ja käitlemisel kohaldatakse sobivaid turvameetmeid.

7. CTAO ERIC määrab kindlaks korra teadusandmetega seotud väidetavate turvarünnete ja konfidentsiaalse teabe avalikustamise juhtumite uurimiseks.

Artikkel 34

Kolmandate isikutega lepingute sõlmimise põhimõtted

1. Nõukogu kehtestab artikli 25 lõike 13 punkti p kohaselt üldpõhimõtted seoses tingimustega, mida CTAO ERIC peab mis tahes juriidilise isikuga lepingut sõlmides arvesse võtma. Sellise lepinguga määratakse kindlaks kõik poolte õigused ja kohustused.

2. Kolmandad isikud, kes võtavad kohustuse sõlmida konsortsiumiga CTAO ERIC leping enne selle asutamist ja panustada CTAO ehitusse, võivad lasta lisada oma sissemakse A lisas esitatud loetellu.

3. Kolmandatel isikutel ei ole nõukogus hääleõigust.

8. PEATÜKK

KOMISJONILE ARU ANDMINE

Artikkel 35

Komisjonile aru andmine

1. CTAO ERIC koostab igal aastal tegevusaruande oma teadustegevuse ning käitamis- ja finantsaspektide kohta. Nõukogu kiidab selle aruande heaks ning edastab selle komisjonile ja asjaomastele ametiasutustele kuue kuu jooksul pärast asjaomase eelarveaasta lõppu. Aruanne tehakse üldsusele kättesaadavaks.

2. CTAO ERIC teavitab komisjoni kõikidest asjaoludest, mis võivad tõsiselt ohustada konsortsiumi CTAO ERIC ülesannete täitmist või takistavad konsortsiumil CTAO ERIC järgida määruses (EÜ) nr 723/2009 sätestatud nõudeid.

9. PEATÜKK

KOHALDATAV ÕIGUS, PRIVILEEGID JA IMMUNITEEDID, VAIDLUSED JA ASUTAMISSÄTTED

Artikkel 36

Kohaldatav õigus, privileegid ja immuniteedid

1 Konsortsiumi CTAO ERIC loomise ja toimimise suhtes kohaldatakse:

a) Euroopa Liidu õigust, eelkõige nõukogu 25. juuni 2009. aasta määrust (EÜ) nr 723/2009 Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumi (ERIC) käsitleva ühenduse õigusliku raamistiku kohta;

b) punktis a osutatud õigusaktidega reguleerimata või üksnes osaliselt reguleeritud küsimuste puhul selle riigi õigust, kus on konsortsiumi CTAO ERIC põhikirjajärgne asukoht, ning nende riikide ja territooriumide õigust, kus asuvad konsortsiumi CTAO ERIC täiendavad tegevuskohad;

c) käesolevat põhikirja ja selle rakenduseeskirju.

2. Ühtki käesoleva põhikirja sätet ei või tõlgendada ESO-le alusdokumentidega või rahvusvahelise õigusega antud privileegide või immuniteetide äravõtmisena. See ei piira käesoleva põhikirja artikli 37 kohaldamist.

Artikkel 37

Vaidlused

1. Euroopa Liidu Kohus on pädev lahendama konsortsiumi CTAO ERIC käsitlevaid liikmetevahelisi vaidlusi, liikmete ja konsortsiumi CTAO ERIC vahelisi vaidlusi ning kõiki selliseid vaidlusi, kus liit on osaline.

2. Konsortsiumi CTAO ERIC ja kolmandate isikute vaheliste vaidluste suhtes kohaldatakse kohtualluvust käsitlevaid Euroopa Liidu õigusakte. Euroopa Liidu õigusaktidega hõlmamata juhtumite puhul määratakse asjaomase vaidluse lahendamiseks pädev kohus kindlaks vastavalt selle riigi õigusele, kus on konsortsiumi CTAO ERIC põhikirjajärgne asukoht.

Artikkel 38

Põhikirja kättesaadavus

Põhikiri on üldsusele kättesaadav konsortsiumi CTAO ERIC veebisaidil ja põhikirjajärgses asukohas.

Artikkel 39

Asutamissätted

1. Itaalia Vabariik kutsub nõukogu asutamiskoosoleku kokku niipea kui võimalik, kuid hiljemalt 45 kalendripäeva pärast seda, kui jõustub komisjoni otsus konsortsiumi CTAO ERIC asutamise kohta.

2. Itaalia Vabariik teavitab asutajaliikmeid kõikidest konkreetsetest kiireloomulistest õigustoimingutest, mida on vaja teha konsortsiumi CTAO ERIC nimel enne asutamiskoosolekut. Kui ükski asutajaliige ei ole viie tööpäeva jooksul pärast teavitamist esitanud vastuväiteid, teeb isik, keda Itaalia Vabariik on selleks nõuetekohaselt volitanud, kõnealused õigustoimingud.

10. PEATÜKK

TEGEVUSKOHAD JA TÖÖKEEL

Artikkel 40

Tegevuskohad ja töökeel

1. Konsortsiumil CTAO ERIC on kolm täiendavat tegevuskohta: Saksamaal Zeuthenis asuv teadusandmete haldamise keskus (SDMC), Hispaanias La Palmal asuvas observatooriumis Observatorio del Roque de Los Muchachos (ORM) paiknev põhjapoolkera teleskoobivõrgustik ning Tšiilis La Silla Paranali observatooriumis paiknev lõunapoolkera teleskoobivõrgustik.

2. Konsortsiumi CTAO ERIC töökeel on inglise keel.

11. PEATÜKK

LISAD

Artikkel 41

Lisad

Põhikirjale on lisatud järgmised lisad.

A. Sissemaksed ehituskulude katteks, võõrustajariikide lisasissemaksed ja hääleõigus ehitusetapis

B. Konsortsiumisse CTAO ERIC mitterahaliste sissemaksete tegemise aluspõhimõtted

C. Pärast ehitusetapi lõppu konsortsiumi CTAO ERIC aastaeelarvesse tehtavate sissemaksete jagamise kava (konsortsiumi CTAO ERIC põhikirja artikkel 22)

D. Liikmed, vaatlejad ja neid esindavad üksused, strateegilised partnerid ja kolmandad isikud

A LISA

Sissemaksed ehituskulude katteks, võõrustajariikide lisasissemaksed ja hääleõigus ehitusetapis

Tabel 1

Sissemaksed CTAO ehituskulude katteks (miljonites eurodes)

Liige / vaatleja / strateegiline partner / kolmas isik	Ehituskulud					Ehituseelsed kulud	Kogusumma
	Materjalid ja teenused	Täistööaja ekvivalendid	Muud (mitteraha-lised)	Otsesed rahalised	Kokku	Sissemaksed gGmbH-sse	Sissemaksed ehituskulude katteks
Austraalia	1,340	0,108	0	0,450	1,898	0,219	2,117
Austria	1,695	0,080	0	0,600	2,375	0,625	3,000
Hispaania	21,397	9,814	14,932	1,000	47,143	1,350	48,493
Itaalia	26,010	12,560	0	26,000	64,570	4,681	69,251
Jaapan	19,200	3,950	5,850	3,400	32,400	0,375	32,775
Poola	9,143	1,339	0	6,096	16,578	0	16,578
Prantsusmaa	26,196	14,000	0	18,280	58,476	1,609	60,085
Saksamaa	36,926	24,680	0	26,718	88,324	8,440	96,764
Sloveenia	0,080	0,077	0	0,350	0,507	0,209	0,716
Šveits	1,550	5,082	0	0,620	7,252	0,440	7,692
Tšehhi Vabariik	0,734	1,775	0	2,500	5,009	1,696	6,705
Kokku	144,271	73,465	20,782	86,014	324,532	19,644	344,176

Märkused

Itaalia: sissemaksed materjalide ja teenuste näol väärtuses 26,01 miljonit eurot ning täistööaja ekvivalentidena väärtuses 12,56 miljonit eurot on ette nähtud järgmistes kuluraamatu kannetes kajastatud kulude katmiseks: P07.4.1 (85 %), P07.3.1 (7 %), P07.2.1 (4 %), P08.5.1, P08.6.1, P06.11.4, P02.5 ja O02.2.4 (ülejäänu).

Šveits: eeldatavad sissemaksed (vt põhikirja artikli 18 lõige 3).

Tabel 1a

Muud eeldatavad sissemaksed CTAO ehituskulude katteks (miljonites eurodes) partneritelt, kes võivad ühineda konsortsiumiga pärast selle asutamist

Liige / vaatleja / strateegiline partner / kolmas isik	Ehituskulud					Ehituseelsed kulud	Kogusumma
	Materjalid ja teenused	Täistööaja ekvivalen-did	Muud (mitteraha-lised)	Otsesed rahalised	Kokku	Sissemaksed gGmbH-sse	Sissemaksed ehituskulude katteks
Madalmaad	1,004	1,631	0	0	2,635	0	2,635

Liige / vaatleja / strateegiline partner / kolmas isik	Ehituskulud					Ehituseelsed kulud	Kogusumma
	Materjalid ja teenused	Täistööaja ekvivalendid	Muud (mitterahalised)	Otsesed rahalised	Kokku	Sissemaksed gGmbH-sse	Sissemaksed ehituskulude katteks
Ühendkuningriik	1,900	0,460	0	1,000	3,360	1,148	4,508
Kokku	2,904	2,091	0	1,000	5,995	1,148	7,143

Märkused
Ehituseelsed sissemaksed CTAO gGmbH-sse on juba tehtud. Ülejäänud sissemaksed vajavad veel kinnitamist.

Tabel 2

Kavandatud rahalised sissemaksed CTAO ehituskulude katteks aastate lõikes

Liige / vaatleja / strateegiline partner / kolmas isik	2020–2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Kokku
Austraalia	0	0,450	0	0	0	0	0	0	0,450
Austria	0,225	0,075	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,050	0,600
Hispaania	0	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0	0	1,000
Itaalia	0	7,600	7,600	3,600	3,600	3,600	0	0	26,000
Jaapan	0	0,200	0,400	0,400	0,600	0,600	0,600	0,600	3,400
Poola	0	0,488	0,427	2,072	2,926	0,183	0	0	6,096
Prantsusmaa	3,400	0,400	3,170	3,170	4,070	4,070	0	0	18,280
Saksamaa	4,400	10,500	7,238	0,176	0,004	4,400	0	0	26,718
Sloveenia	0	0,070	0,070	0,070	0,070	0,070	0	0	0,350
Šveits	0	0,120	0,120	0,380	0	0	0	0	0,620
Tšehhi Vabariik	0	0,500	0,500	0,500	0,500	0,500	0	0	2,500
Kokku									

Märkused

Austraalia: märgitud 450 000 euro suurune summa on CTAO gGmbH-sse aastaks 2021 tehtud rahaliste sissemaksete kogusumma. Alates 2021. aasta lõpust on uued rahalised vahendid kättesaadavad veel 4–5 aastaks ning kaalutakse täiendavate rahaliste sissemaksete tegemist.

Itaalia: selle makseprofiili puhul on eeldatud, et mitterahalisi sissemakseid ei tehta enne 2024. aastat ning viimased mitterahalised sissemaksed saab teha kuuendal ja seitsmendal aastal.

Jaapan: sissemaksed aastatel 2027 ja 2028 on ette nähtud käitamisetapi jaoks.

Prantsusmaa: 2020. ja 2021. aastal nägi Prantsusmaa ette 3,4 miljoni euro suuruse makse lõunapoolkera tegevuskoha ehitamiseks.

Saksamaa: 2020. ja 2021. aastal kandsid Saksamaa partnerid DESY ja MPG ehituse Saksamaa-poolseks rahastamiseks CTAO gGmbH-le üle ettemaksed summas 4,4 miljonit eurot, et võimaldada lõunapoolkera tegevuskohas ehitamisega algust teha. Need ettemaksed tagastatakse 2023. aastal. Seepärast on Saksamaa sissemaksete suurus 2023. aastal 11,358 – 4,4 = 7,238 miljonit eurot.

Tabel 2a

Kavandatud rahalised sissemaksed CTAO ehituskulude katteks aastate lõikes partneritelt, kes võivad ühineda konsortsiumiga pärast selle asutamist

Liige / vaatleja / strateegiline partner / kolmas isik	2020–2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Kokku
Madalmaad	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ühendkuningriik	0	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0	0	1,000
Kokku	0	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0	0	1,000

Tabel 3

Võõrustajariikide lisasissemaksete olulised elemendid ja tingimused

Võõrustajariik	Võõrustajariigi lisasissemakse	Tingimused
Hispaania	30 000 000,00 eurot, *arvutatuna lähtuvalt ORMis olemas oleva ühise taristu ja olemas olevate ühiste teenuste selle osa protsentuaalsest osakaalust, mis antakse CTAO käsutusse*	Konsortsiumi CTAO ERIC põhjapoolkera teleskoobivõrgustiku võõrustamine ORMis 20 aasta jooksul alates selle kasutuselevõtust; hõlmab järgmist: — 4 suurt teleskoopi (LST) (23 m); — kuni 15 keskmise suurusega teleskoopi (MST) (12 m); — teenindushoone; — teenindusteed eri teleskoopide ühendamiseks; — kaablikanalite ning vastavate elektrikaablite ja kiudoptiliste kaablite võrk kõikidele teleskoopidele elektri- ja andmesideühenduse tagamiseks ning kõik nende teenuste osutamiseks vajalikud seadmed. Pakutakse järgmist: — ühine taristu: tee, sidetaristu ja elektrijaotustaristu kuni teenuse ühenduspunktini; ühised teenused: — tasuta juurdepääs IAC andmeühendusele Euroopa andmevõrgustikuga; — juurdepääs eluruumidele ja sööklale. Võõrustajariigi lisasissemakse jääkosa vabastamiseks on vaja konsortsiumi CTAO ERIC nõukogu heaks kiidetud siduvat dokumenti.

Võõrustajariik	Võõrustajariigi lisasissemakse	Tingimused
Itaalia	4 300 000,00 eurot *enne gGmbH peakorteri võõrustamisega seotud mahaarvamisi*	Konsortsiumi CTAO ERIC peakorteri võõrustamine, kusjuures peakorteris täidetakse järgmisi funktsioone: — **juhtimine ja tegevuspõhimõtete kujundamine**: observatooriumi juhtimine aktsionäride nõukogus, keda toetavad asjakohased haldus-, teadus- ja tehnilised komiteed; — **haldusjuhtimine**: CTAO üldine haldusjuhtimine, sealhulgas raamatupidamine, hangete korraldamine, kontroll ning töötajatele osutatavate õigusabiteenuste ja rahvusvaheliste suhete haldamine; — **teadusjuhtimine**: vaatlusaja eraldamiseks korraldatavate projektikonkursside väljakuulutamise (võimalustest teada andmise) ja pikaajalise ajakava avaldamise eest vastutamine; teise tasandi teadustegevus; — **keskne tehniline tegevus**: keskne tugi, teleskoobivõrgustiku käitamise koordineerimine ja seire, näiteks seoses käitamise korra, hoolduse, dokumentatsiooni ja ohutusega; IT-teenused peakorterile; seadmete väljatöötamine eesmärgiga suurendada käitamise ja hoolduse tõhusust; — **teavitustegevus**: haridustegevus ja üldsuse teavitamine harimise eesmärgil ja selleks, et suurendada CTAO nähtavust tavakodanike, arvamusliidrite ning õpilaste ja üliõpilaste seas; kohaliku teavitustegevuse koordineerimine võõrustajariikides. Võõrustajariigi lisasissemakse jääkosa vabastamiseks on vaja konsortsiumi CTAO ERIC nõukogu heaks kiidetud siduvat dokumenti (osa lisasissemaksest on juba ette nähtud CTAO gGmbH peakorteri võõrustamiseks). Eeldatakse, et peakorteris asub peadirektori ja kahe esimese tasandi direktori ([1]) (käitusdirektori ja haldusdirektori) töökoht.
Saksamaa	6 750 000,00 eurot, millest: CTAO piirkonna hoonete ehituskulud: 6 000 000,00 eurot	Konsortsiumi CTAO ERIC teadusandmete haldamise keskuse (SDMC) võõrustamine, kusjuures keskuses täidetakse järgmisi funktsioone: — **teadusjuhtimine**: hõlmab projektikonkursside ettevalmistamist, ettepanekute koostamise toetamist ja ettepanekute hindamist ning pikaajalise vaatluste ajakava koostamist, et peakorter saaks selle pärast peadirektori heakskiitu avaldada; — **tarkvarahooldus**: andmekanalite, andmete levitamise, andmearhiivi ja vaatlejate juurdepääsuga seotud tarkvara hooldus, uuendamine, kvaliteedikontroll ja versioonihaldus; — **andmehaldus**: andmevoogude ja andmekanalite töö juhtimine andmetöötlusrajatistes; andmete kaliibrimine; seadmete reageerimisfunktsioonide jaoks vajalike simulatsioonide haldamine; andmekvaliteedi seire; — **observatooriumi andmeteenused**: CTAO andmearhiivi käitamine, võimaldamaks juurdepääsu andmetele, seadmete reageerimisfunktsioonidele ja kasutajatarkvarale; — **kasutajatugi ja koolitamine**: näiteks käsiraamatute, korduma kippuvate küsimuste, kasutajatoe ja koolide kaudu. Võõrustajariigi lisasissemakse jääkosa vabastamiseks on vaja konsortsiumi CTAO ERIC nõukogu heaks kiidetud siduvat dokumenti (osa lisasissemaksest on juba ette nähtud CTAO gGmbH peakorteri võõrustamiseks). Eeldatakse, et SDMCs on ühe esimese tasandi direktori ([2]) (teadusdirektori) töökoht.

Tabel 4

Liikmete hääleõigus ehitusetapis

Hääled jaotatakse liikmete vahel proportsionaalselt nende võetud kohustusega panustada ehituskulude katmisse ja nende sissemaksetega gGmbH-sse enne konsortsiumi CTAO ERIC asutamist (ehituseelsed kulud).

([1]) Esimese tasandi direktoraat on kindlaksmääratud tegevusulatuse ja hartaga organisatsiooniüksus, mida juhib direktor. Esimese tasandi direktorid annavad aru otse konsortsiumi peadirektorile (nulltasand), kes on kõrgeim täitevorgan observatooriumiga seonduva üle otsustamisel ja mis tahes küsimusi käsitlevate nõukogu otsuste rakendamisel. Esimese tasandi direktor vastutab peadirektori nende direktiivide rakendamise eest, mis on seotud tema direktoraadi tegevusvaldkonna ja hartaga.

([2]) Vt eelmine joonealune märkus.

Hääleõigust väljendatakse tuhandikes. Kuna ESO panuse väärtust ei saa arvutada samal viisil kui liikmesriikide panust, on kokku lepitud, et ESO hääleõiguse osakaal on 80 tuhandikku.

Allpool tabelis on esitatud iga liikme hääleõigus lähtuvalt tabelis 1 loetletud sissemaksetest.

Liige	Sissemaksed ehituskulude katteks (miljonites eurodes)	Häälte arv
Austria	3,000	9
Hispaania	48,493	148
Itaalia	69,251	211
Poola	16,578	51
Prantsusmaa	60,085	183
Saksamaa	96,764	295
Sloveenia	0,716	3
Tšehhi Vabariik	6,705	20
ESO		80
Kokku	301,592	1 000

B LISA

Konsortsiumisse CTAO ERIC mitterahaliste sissemaksete tegemise aluspõhimõtted

I

Mitterahalised sissemaksed

1. Liikmed, strateegilised partnerid, vaatlejad ja kolmandad isikud võivad konsortsiumi CTAO ERIC põhikirja artikli 17 lõike 3 kohaselt teha CTAO ehituskulude katmiseks mitterahalisi sissemakseid.

2. Mitterahaline sissemakse on sissemakse, mille teeb konsortsiumisse CTAO ERIC üks selle liikmetest, strateegilistest partneritest, vaatlejatest või kolmandatest isikutest ning mis võib hõlmata järgmist:

   a) tehnilised komponendid ja nende vastav dokumentatsioon, samuti töötajad nende kokkupanekuks, katsetamiseks, paigaldamiseks ja/või integreerimiseks ning tehnilise ja teadusliku kontrolli tegemiseks;

   b) teadus- ja arendustegevus pärast ehitusetapi lõppu ning selleks vajalik personal (ei hõlma ehitamisega seotud teadus- ja arendustegevust);

   c) konkreetsete ülesannete täitmiseks kättesaadavaks tehtud töötajad ning

   d) muud konsortsiumi CTAO ERIC jaoks olulised konsortsiumi tellitud tooted ja teenused.

3. Liikmed, strateegilised partnerid, vaatlejad ja kolmandad isikud määravad kindlaks üksuse (edaspidi „üleandev üksus“), kes teeb nende nimel mitterahalise sissemakse ning tegeleb sellise sissemakse teaduslike ja tehniliste aspektidega.

4. Kõik võimalikud mitterahalised sissemaksed konsortsiumi CTAO ERIC ehituskulude katteks loetletakse kuluraamatus. Nõukogu teeb õigeaegselt kindlaks CTAO täiustamise etapis ning teadus- ja arendustegevuse jaoks tehtavad võimalikud mitterahalised sissemaksed ning nende kirjeldus esitatakse nii kuluraamatu *addendum*'is kui ka teadusliku ja tehnilise kirjelduse *addendum*'is.

5. Mitterahalise sissemakse koguväärtus on määratud kuluraamatus esitatud väärtusega. Selle väärtuse esitamisel lähtutakse käesolevas põhikirjas ja selle lisades märgitud hinnatasemest, kuni ei lepita kokku teisiti. Kõikide mitterahaliste sissemaksete standardne valuutaühik on euro. Nõukogu rakendab mitterahalisi sissemakseid käsitlevaid konsortsiumi sisesätteid (mitterahaliste sissemaksete raamistik). Iga mitterahalise sissemakse puhul sõlmitakse konsortsiumi CTAO ERIC ja üleandva üksuse vahel kirjalik leping (mitterahalise sissemakse leping), mis sisaldab muu hulgas mitterahalise sissemakse tehnilist kirjeldust ja ajakava.

6. Nõukogu loob nõuandva komiteena mitterahaliste sissemaksete läbivaatamise komitee, kes annab nõukogule eksperdinõu seoses ehituskulude katteks tehtavate mitterahaliste sissemaksetega ning hindab mitterahaliste sissemaksete ettepanekuid, kokkuleppeid ja lepinguid ning selliste ettepanekute rakendamist. Samuti annab mitterahaliste sissemaksete läbivaatamise komitee nõukogule nõu omavahel vastuolus olevate ettepanekute ning mitterahalisest sissemaksest osaliselt või täielikult loobumise, selle ümberjaotamise ja selle üleandmisega seotud kõrvalekallete puhul, mille tulemusena võib muutuda mitterahalise sissemakse väärtus.

7. Kui liige, strateegiline partner, vaatleja, kolmas isik või nendevaheline tunnustatud konsortsium on esitanud CTAO juhtkonnale soovi mõne kuluraamatu elemendi üleandmiseks, kontrollib CTAO juhtkond sellise ettepaneku vormilist nõuetekohasust ja tehnilist kirjeldust. Pärast kõnealust kontrolli hindab mitterahaliste sissemaksete läbivaatamise komitee seda mitterahalise sissemakse ettepanekut ning esitab nõukogule soovituse selle ettepaneku ja vastava lepingu kohta. Kui CTAO juhtkonnale esitatakse sama kuluraamatu elemendi kohta mitu sooviavaldust, annab mitterahaliste sissemaksete läbivaatamise komitee CTAO juhtkonnale sellekohast konkreetset nõu.

8. Pärast seda, kui üleandev üksus on mitterahalise sissemakse CTAO-le üle andnud, kontrollib ja kinnitab CTAO juhtkond, et see mitterahaline sissemakse vastab asjaomases mitterahalise sissemakse lepingus sätestatud kokkulepitud ulatusele. CTAO juhtkond teavitab nõukogu ja mitterahaliste sissemaksete läbivaatamise komiteed sissemakse nõuetekohasusest ning mitterahaliste sissemaksete läbivaatamise komiteel palutakse esitada soovitus lisada selle sissemakse kuluraamatukohane kokkulepitud väärtus asjaomase liikme, strateegilise partneri, vaatleja või kolmanda isiku arvele osana tema kogupanusest konsortsiumisse CTAO ERIC ehitus- või täiustamisetapis.

   Sissemakse tegija ja CTAO vahelise lahkarvamuse korral hindab mitterahaliste sissemaksete läbivaatamise komitee asjaomast üle antud mitterahalist sissemakset ja esitab konsortsiumi CTAO ERIC nõukogule soovituse selle kohta, kuidas edasi toimida.

9. Liikmed, strateegilised partnerid, vaatlejad ja kolmandad isikud vastutavad täiel määral oma vastavate mitterahaliste sissemaksetega seotud kulude, sealhulgas mis tahes valuutariski eest.

II

Mitterahaliste sissemaksete jaotamine

1. Liikmed, strateegilised partnerid, vaatlejad ja kolmandad isikud, kes on huvitatud mitterahalise sissemakse tegemisest mõne konkreetse kuluraamatus kajastatud objekti ehituskulude katteks, vastavad oma üleandva üksuse kaudu võimalikke mitterahalisi sissemakseid käsitlevale konsortsiumi CTAO ERIC avaldatud osalemiskutsele ning esitavad vastava mitterahalise sissemakse ettepaneku. Liikmetel soovitatakse käsitleda oma huvisid ühiselt, et võimaldada hõlmata kõiki võimalikke mitterahalisi sissemakseid ja minimeerida ettepanekute kattumist.

2. Nõukogu teeb otsuse mitterahalise sissemakse omistamise kohta konkreetsele liikmele, strateegilisele partnerile, vaatlejale, kolmandale isikule või nendevahelisele tunnustatud konsortsiumile ning selle kuluraamatukohase väärtuse kindlaksmääramise kohta (konsortsiumi CTAO ERIC põhikirja artikli 25 lõike 13 punkt e).

3. Liikmed, strateegilised partnerid, vaatlejad ja kolmandad isikud võivad kuluraamatu mõne konkreetse elemendiga seotud mitterahalise sissemakse tegemiseks moodustada konsortsiumi; sellisel juhul esitavad asjaomase mitterahalise sissemakse ettepaneku kõik selle konsortsiumi osalised ühiselt. Sellise ettepaneku puhul määratakse üks üleandev üksus juhtivaks üleandvaks üksuseks. Kõnealuses ettepanekus kirjeldatakse ka asjaomaste üleandvate üksuste vahelise koostöö põhimõtteid.

III

Mitterahalise sissemakse leping

1. Mitterahalise sissemakse lepingute puhul võetakse aluseks mitterahalise sissemakse lepingu vorm, mille nõukogu on kvalifitseeritud häälteenamusega heaks kiitnud. Mitterahalise sissemakse lepingu üksikasjad lepitakse kokku CTAO ja asjaomase mitterahalise sissemakse jaoks määratud üleandva üksuse vahel.

2. Mitterahalise sissemakse leping peab sisaldama sätteid, millega tagatakse, et CTAO ERIC saab jälgida iga mitterahalise sissemakse tehnilist ja programmikohast edenemist ning talle esitatakse korrapäraselt ja eelnevalt kindlaks määratud korras asjakohast teavet ja andmeid. See hõlmab eduaruandeid, korrapäraseid koosolekuid ja konsortsiumi CTAO ERIC töötajate külastusi seire ja kvaliteedikontrolli eesmärgil.

C LISA

Pärast ehitusetapi lõppu konsortsiumi CTAO ERIC aastaeelarvesse tehtavate sissemaksete jagamise kava (konsortsiumi CTAO ERIC põhikirja artikkel 22)

Mõisted

Osaline	Liige, vaatleja või strateegiline partner, sõltumata tema rollist konsortsiumis.
Sissemaksed ehituskulude katteks	Põhikirja artikli 17 lõikes 3 ja A lisas loetletud otseste rahaliste sissemaksete, muude (mitterahaliste) sissemaksete, ehituseelsete (CTAO gGmbH-sse tehtud) sissemaksete, materjalide ja teenuste näol tehtud sissemaksete ja täistööaja ekvivalentidena tehtud sissemaksete summa.
Tegelikud sissemaksed	Iga osalise tegelikult tehtud otseste rahaliste sissemaksete ja muude (mitterahaliste) sissemaksete ning ehituseelsete CTAO gGmbH-sse tehtud sissemaksete summa.
Nominaalsed sissemaksed	Iga osalise eeldatavad nominaalsed sissemaksed. Sissemaksete puhul, mille osaline teeb materjalide ja teenuste näol, eeldatakse, et rahaliste sissemaksete kogusumma moodustab 40 % rahaliste sissemaksete ning materjalide ja teenuste näol tehtavate sissemaksete summast, mis lisandub ehituseelsetele CTAO gGmbH-sse tehtud sissemaksetele, mis peaksid olema proportsionaalsed konsortsiumiosalise suhtelise panusega konsortsiumisse CTAO ERIC materjalide ja teenuste näol.

I

Konsortsiumi CTAO ERIC tegevust rahastatakse konsortsiumi aastaeelarvest, nagu on määratletud konsortsiumi CTAO ERIC põhikirja artikli 22 lõikes 2.

II

Konsortsiumi CTAO ERIC osaliste sissemaksed konsortsiumi CTAO ERIC aastaeelarvesse pärast ehitusetapi lõppu (käitamisetapis) kajastavad iga osalise osalust ehituskulude katmises ja tema teadusringkondade poolset kasutust allpool määratletud ajavahemiku jooksul, välja arvatud ESO puhul, kes ei ole kohustatud tegema käitamisetapis rahalisi sissemakseid.

Pärast ehitusetappi ühinevate konsortsiumi CTAO ERIC osaliste jaoks sissemaksete kindlaksmääramisel nähakse lähtuvalt põhikirja artikli 14 lõike 1 punktidest e ja f ning artikli 15 lõikest 1 vastuvõtutingimuste osana nõukogu otsusega ette teatav ehitusega seotud panus (vastuvõtutasu).

III

Osaliste sissemaksed aastaeelarvesse, välja arvatud IV jaotises kirjeldatud erandite puhul, tehakse järgmise jaotuse alusel:

— 50 % lähtuvalt nende eespool määratletud sissemaksetest ehituskulude katteks (ehitusega seotud panus) ja

— 50 % lähtuvalt nende teadusringkondade poolsest kasutusest (kasutusest sõltuv panus).

IV

Eespool määratletud tegelike sissemaksete ja nominaalsete sissemaksete vahe kajastub osalisele eraldatavas vaatlusajas ja/või tema osakaalus tegevuskulude katmisel. Kui tegelikud sissemaksed ületavad nominaalseid, eraldatakse osalisele rohkem vaatlusaega ja/või vähendatakse tema osakaalu tegevuskulude katmisel. Nõukogu lepib üksikasjalikes tingimustes kokku eraldi poliitikadokumendis.

V

Kolmandad isikud (põhikirja artikkel 34) panustavad aastaeelarvesse määral, mis on kindlaks määratud nõukogu heaks kiidetud vastavates kolmandate isikutega sõlmitud lepingutes. Muud kasutajad osalevad nendepoolse CTAO kasutamisega seotud tegevuskulude katmises, nagu on kindlaks määratud juurdepääsupõhimõtetega (põhikirja artikli 3 lõige 5).

VI

Käitamisetapi alguses jaotatakse hääled osaliste vahel proportsionaalselt nende A lisa kohaste ehituskulude katteks tehtud sissemaksetega. Hääleõigust väljendatakse tuhandikes.

Nõukogu vaatab häälte jaotuse uuesti läbi. Seda tuleks teha kõige harvem iga kolme aasta järel lähtuvalt liikmete tehtud sissemaksetest ehituskulude katmiseks ja sellest, mil määral nende teadusringkonnad observatooriumit kasutavad.

Kuna ESO panuse väärtust ei saa arvutada samal viisil kui liikmesriikide panust, on kokku lepitud, et ESO hääleõiguse osakaal on jaotamiskavast olenemata 80 tuhandikku.

VII

Konsortsiumi CTAO ERIC nõukogu võtab lihthäälteenamusega vastu otsuse kasutuse mõõtmise eeskirjade kohta, mille suhtes kohaldatakse järgmisi suuniseid.

— Üldjuhul on kasutusaeg määratletud tegelikult kasutada oleva ajana. Nõukogu otsusel võidakse kohaldada kasutajate suhtes sellest reeglist erinevat erikorda.

— Osalisele eraldatud proportsionaalse kasutusaja kindlakstegemisel lähtutakse selle instituudi asukohariigist, millega ettepaneku tegija on seotud.

— Kui ettepaneku on teinud mitme osalise esindajad ühiselt, omistatakse see osalistele proportsionaalselt asjaomaste esindajate arvuga.

— Koostöö selliste ettepaneku tegijatega, kes esindavad osaliste hulka mittekuuluvat riiki, ei mõjuta osalistele kasutusaja eraldamist. Osaliste hulka mittekuuluvat riiki esindavate ettepaneku tegijate arv on piiratud teatava osakaaluga ettepaneku tegijate koguarvust, kusjuures vastavad üksikasjad määrab kindlaks nõukogu. Kui sellisesse koostöösse on kaasatud osaliste hulka mittekuuluvas riigis asuva instituudiga seotud ettepaneku tegijad, võetakse osalistele proportsionaalse kasutusaja eraldamisel arvesse üksnes neid ettepaneku tegijaid, kes on seotud osaliste hulka kuuluvas riigis asuva instituudiga.

— Neid ettepaneku tegijaid, kes on seotud rahvusvaheliselt rahastatava asutusega (nt CERN, SKA jne), käsitatakse muude kasutajatena, kui erilepingutes ei ole sätestatud teisiti.

Konsortsiumiosalise teadusringkondade poolse kasutuse hulka ei loeta konsortsiumi CTAO ERIC lepingulistest kohustustest tuleneval garanteeritud vaatlusajal põhinevat kasutust (konsortsiumi CTAO ERIC põhikirja artikli 3 lõige 4).

Nõukogu määrab kindlaks kasutuse üle arvestuse pidamise üksikasjad ja mehhanismid, eelkõige vaatlusaja suhtelise väärtuse põhjapoolkera ja lõunapoolkera võrgustiku puhul ning võrgustiku osalise kasutamise puhul olukorras, kus asjaomases tegevuskohas kasutatakse vaatlusteks vaid osasid teleskoope.

VIII

CTAO käitamisel lähtutakse põhimõttest, et keskmine kasutus on proportsionaalne osaliste osakaaluga projektis, kusjuures kasutuse üksikasjad määratakse kindlaks nõukogu vastu võetavate juurdepääsupõhimõtetega (artikli 25 lõike 13 punkt j). Käitamisetapi esimese kolme aasta jooksul jaotatakse osaliste sissemaksed konsortsiumi CTAO ERIC aastaeelarvesse lähtuvalt nende osalusest ehituskulude katmises. Pärast seda üleminekuperioodi kajastavad osaliste sissemaksed konsortsiumi CTAO ERIC aastaeelarvesse nendepoolset kasutust kolme aasta libiseva keskmisena. Selle libiseva keskmise kasutamise eesmärk on hoida ära sissemaksemäärade järske muutusi. Kõnealust libisevat keskmist rakendatakse järgmiselt:

— CTAO peadirektor vaatab CTAO kasutuse igal aastal läbi ja annab sellest aru nõukogule, tehes sellega algust juba CTAO ehitusetapis nõukogu määratud kuupäeval;

— arvutatakse iga osalise keskmine kasutusmäär kolmel eelneval aastal;

— keskmise kasutusmäära põhjal määratakse kindlaks iga osalise sissemakse järgnevale aastale järgneva aasta eelarvesse.

Eespool määratletud põhimõtteid järgitakse ka sissemaksete puhul, mille teevad aastaeelarvesse hiljem ühinevad osalised.

IX

Eeldatavalt eraldatakse esimestel tegevusaastatel märkimisväärne osa vaatlusajast oluliste teadusprojektide läbiviimiseks. Selle vaatlusajaga seotud tegevuskulude jagamisel järgitakse eespool kirjeldatud üldpõhimõtteid. Oluliste teadusprojektidega seotud kasutust käsitlev arvepidamissüsteem sõltub oluliste teadusprojektide elluviimise üksikasjadest ning selle määrab kindlaks ja kiidab ühehäälselt heaks nõukogu.

D LISA

Liikmed, vaatlejad ja neid esindavad üksused, strateegilised partnerid ja kolmandad isikud

LIIKMED	
Riik või valitsustevaheline organisatsioon	Esindav(ad) üksus(ed)
Austria Vabariik	Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und Forschung
Hispaania Kuningriik	Teadus-, innovatsiooni- ja ülikoolide ministeerium
Itaalia Vabariik	INAF – Istituto Nazionale di Astrofisica
Poola Vabariik	Teadus- ja kõrgharidusministeerium
Prantsuse Vabariik	Ministère de l'enseignement supérieur, de la recherche et de l'innovation
Saksamaa Liitvabariik	Föderaalne haridus- ja teadusministeerium
Sloveenia Vabariik	Kõrgharidus-, teadus- ja spordiministeerium
Tšehhi Vabariik	Haridus-, noorsoo- ja spordiministeerium
ESO – Lõunapoolkera Astronoomiliste Teadusuuringute Euroopa Organisatsioon	ESO – Lõunapoolkera Astronoomiliste Teadusuuringute Euroopa Organisatsioon

VAATLEJAD	
Riik või valitsustevaheline organisatsioon	Esindav(ad) üksus(ed)
Šveitsi Konföderatsioon	Hariduse, teadusuuringute ja innovatsiooni riigisekretariaat

Lähtuvalt põhikirja artiklist 15 on **strateegiliseks partneriks** saamise kavatsust väljendanud järgmised riigid ja valitsustevahelised organisatsioonid.

Riik või valitsustevaheline organisatsioon	Esindav(ad) üksus(ed)
Jaapan	Tokyo Ülikool Haridus-, kultuuri-, spordi-, teadus- ja tehnoloogiaministeerium

Lähtuvalt põhikirja artiklist 34 on **kolmandaks isikuks** saamise kavatsust väljendanud järgmised institutsioonid ja isikud.

Institutsioon/isik	Asukohariik
Astronomy Australia Ltd (AAL)	Austraalia